

A fapiac helyzete

Az elmúlt év tapasztalatai alapján az 1991. évben várható fapiaci helyzetet a fenyőfűrészáru piaci mozgásának vizsgálatából értékelhetjük, következtetve többé-kevésbé az egyéb fafajokból előállított fűrészáru piaci helyzetére is — kezdte az Erdészeti Lapok számára kért tájékoztatóját *Glasner István*, a Lignivood Kft. ügyvezető igazgatója.

1991 januárjában alakult meg a Lignivood Kft, amely a Lignimpex 50%-os és 12 erdőgazdaság 50%-os érdekeltségéből áll. A Kft. által biztosított piacon való részvétel nem kizárólagos és kötelező érvényű. Amennyiben más konstrukcióban vagy piacon kedvezőbb feltételeket talál bármely gazdaság, élhet vele anélkül, hogy a Kft-ben vállalt kötelezettségeit megszegné. A Lignimpex szakembereinek több évtizedes tapasztalata, piaci kapcsolatai természetesen bizonyos előnyt és védelmet is nyújtanak a szervezetben résztvevőknek. A Kft. jóval rugalmasabb szerveződés, ami az üzletkötésekhez feltétlen előnyt jelent. Ügyfeleink nem azért fordulnak hozzánk, mert muszáj, hanem mert megéri. Bizonyos konkurencia már kialakult, így semmiképpen nem élhetünk vissza helyzetünkkel.

Különösen előnyös a kapcsolatfelvétel azoknak a kisebb termelőknek, akiknek nem éri meg önálló kereskedelmi csoportot létrehozni. El kell osztatnom azokat az aggályokat, amelyek — a hazai fakitermelés esetleges csökkenése esetén — forgalomcsökkenést jósolnak. A faexport értéke évről évre növekszik, pedig a kitermelésnél csökkenő tendencia tapasztalható. Valószínűleg ez abból adódik, mert a feldolgozottság szintje nő. Mindenképpen arra kell törekedni, hogy ne rönkanyagot exportáljunk. Igaz, sokszor olcsóbb a nyugatra kivitt és ott feldolgozott rönkanyagból fűrészárut visszavásárolni, mint az itthon feldolgozott. Valahol nagy gondok lehetnek a hazai elsődleges faiparnál. Vagy a szervezettség, vagy a műszaki színvonal nem kielégítő. A rohamosan dráguló szállítási költség miatt mindenképpen a primér fatermékek feldolgozásán kell javítani; pl. kérégett papírfá.

Fenyőfűrészáru:

Az 1990 első felében tapasztalt viszonylagos piacélénkülés után az év további szakaszában a konjunktúra mérséklődése következtében a kereslet lanyhult. A kereslet és az árak fejlődésére negatív hatást gyakorolt a múlt év eleji, eddig még nem tapasztalt óriási méretű vihardöntés, amelynek közel 100 Mm³ fa esett áldozatul. Ebből kb. 2/3-ad rész Németországot sújtotta. Azonkívül az egyes országokban bevezetett magas kamattételek és magas inflációs ráta, továbbá az Öböl-válság szintén kedvezőtlenül befolyásolják a fapiac alakulását.

Az előrebecslések szerint a lanyha piaci helyzet 1991-ben továbbra is fennmarad.

Európa fenyőfűrészáru fogyasztása 1990-ben 2%-kal csökkent (Nagy-Britannia -10%, NSZK +5%!), az ez évi fogyasztás a jelek szerint kb. 1%-kal mérséklődik. Ezen belül 4-4%-kal Nagy-Britannia, Svédország, Finnország és Olaszország fogyasztása csökken.

Európa termelése a lanyha piaci helyzet ellenére kb. 1%-kal nőtt, ami elsősorban a vihardöntésből származó áruféleségekkel függ össze. Svédország és Finnország csökkentette termelését, azonban ennek mértéke nem volt elégséges ahhoz, hogy a kereslet-kínálat viszonyát egyensúlyba hozzák. Ez évben a termelés becslések szerint kismértékben csökken.

A négy legnagyobb európai exportőr ország múlt évi kivitele a következő változást mutatja:

Svédország	- 6%
Finnország	- 13%
Ausztria	- 4%
SZU	-15%

Mennyiségileg és százalékosan a szovjet export csökkent a legnagyobb mértékben a belföldi fogyasztás növekedése és a belföldi gömbfa hiánya következtében. A csökkenés mértéke 1989-hez képest 1,1 Mm³ (-15%), 1988-hoz képest pedig 20%. A visszaesés teljes mértékben a volt szocialista országokat és azok közül is legjobban a volt NDK-t sújtotta. A szovjet export 1991-ben 3%-kal tovább csökkent.

Importban szembeutó Nagy-Britannia behozatalának több mint 20%-os csökkenése Európából, ugyanakkor Kanadából kb. 2%-kal nőttek a vásárlások elsősorban az európaihoz viszonyított igen kedvező árak miatt.

A *készletek* fő importőr országok többségében igen nagyok, tekintettel arra, hogy 1989 második felében és 1990 első felében a konjunktúra további fennmaradására számítva jelentősen túlvásároltak. Ezért az 1991. évi piac nyitása igen jelentős, több hónapos késedelmet szenvedett.

Ami a múlt évi külkereskedelmi árak alakulását illeti, megfigyelhető, hogy az év első hónapjaiban azok fafajtól függetlenül kb. 4-5%-kal emelkedtek, ősszel azonban a kereslet jelentős visszaesése következtében elsősorban lucban visszaállt az év eleji szint, boroviban az év közben emelkedett szint nem változott.

1991-ben az eddig szórványos vásárlásoknál nem változott az ősz vége felé kialakult árszint, azonban a későbbiek során árcsökkenés nincs kizárva, amely a tömegvásárlásoknál nagyobb lesz, mint a jó minőségű áruknál.

A skandináv luc us palló árszintje visszamenőleg a következőképpen alakult:

	1989. december	1990. május	1990. november	1991. január
* SEK	1700,-	1775,-	1700,-	1700,-
= \$	280,-	290,-	305,-	300,-
1 \$ = SEK	6,13	6,05	5,55	5,70

Fenyőgömbfa:

A széldöntés következtében jelentősen nőttek a nyugat-európai készletek, emiatt az árakban 5–15%–os árcsökkenés ment végbe 1990. IV. negyedévében. 1991-re a piaci helyzetben és az árak alakulásában lényeges változás nem várható.

Fenyőpapírfa:

A cellulóz iránti kereslet jelentős visszaesése miatt csökkent a papírfa és a rostfa iránti kereslet. A készletek a gömbfához hasonlóan szintén növekedtek. Az árak csökkenő irányzatot mutatnak.

Lombosfűrészáru:

A bükkpiacot a fenyőhöz hasonlóan erősen nyomták a széldöntésből származott igen jelentős készletek. Az árak enyhén csökkentek. A bükk keresett fafaj az igen költségessé vált exotafával szemben. 1991-ben a jó minőségű bükkfűrészáru ára, a tölgyet is beleértve, szilárd marad, a gyengébb választékoknál árcsökkenés várható.

Lemez és lapok:

Feltűnő volt az MDF farostlemez iránt megnőtt kereslet 1990-ben, a fogyasztás 20%–kal, a termelés 26%–kal, az export 14%–kal nőtt. A legnagyobb termelésnövekedés (50%) Spanyolországban volt, és 1991-re további növekedés várható. A német belföldi és külkereskedelmi árakban múlt évben csak egészen minimális változás volt tapasztalható.

Faforgácslap:

Európa fogyasztásában, termelésében és külkereskedelmében szintén nem volt lényeges változás a múlt évben. Említésre méltó az NSZK fogyasztása kb. 9%–os, az import kb. 12%–os növekedése és az export 20%–os csökkenése, valamint Nagy-Britannia termelésének kb. 10%–os, az exportnak kb. 40%–os növekedése és az import kb. 20%–os csökkenése. A német belföldi- és importárak kb. 2–3%–kal csökkentek a múlt évben. 1991-ben különösen a gyengébb minőségű áru-élelmiszerknél kismértékű árcsökkenés nincs kizárva.

Enyvezett lemez:

Az európai fogyasztásban, a termelésben és a külkereskedelemben nem volt lényeges változás 1990-ben 1989-hez képest. E cikkben két piacot kell kiemelni, ahol jelentős ellentétes fejlődés figyelhető meg:

Míg az NSZK fogyasztása és importja egyaránt kb. 15%–kal nőtt, addig Nagy-Britannia fogyasztása 11%–kal, importja 7%–kal csökkent. A német belföldi és külkereskedelmi importárak kb. 4%–kal emelkedtek. 1991-ben a fogyasztás kb. 3%–kal, az import kb. 5%–kal csökken Európában. Az árakban, elsősorban a jó minőségűeknél, lényeges változás nem várható, tömegválasztékoknál esetleg nagyobb mértékű árcsökkenés sincs kizárva.

1991. végére a széldöntés által okozott piaci helyzet várhatóan ismét a normális kerékvágásba kerül. Nem hagyható figyelmen kívül a politikai változások következménye sem. Az életszínvonal alakulására például hallatlanul érzékenyen reagál a papírfelhasználás. A volt szocialista országok által diktált nyomott árakkal versenyezni ugyan nem tudunk, de a szállítási fegyelem szilárdításával feltétlenül javíthatunk piaci helyzetünkön.

Ha a tulajdonosok köre bővül hazánkban az új tulajdon és földtörvény következményeként, célszerű lenne a fában nálunk sokkal gazdagabb nyugati országok gazdasági szokásait tanulmányozni. Svédországban számtalan tulajdonforma van (állami, magán, közbirtokossági stb.), és köztudott, hogy fában igencsak gazdag ország. A hatvanas évek elején életbeléptetett svéd szabad exportlehetőségek egy-két kivételébe tartozik a gömbfa. Nem akadályozzák, de aki rönköt akar exportálni, annak a szándékát be kell jelentenie a leendő üzletkondíciójával. Ha e feltételeket bármely hazai vevő elfogadja, úgy a fa otthon marad, s csak előnyösebb árajánlat esetén adják meg a kiviteli engedélyt. Nincs adminisztratív korlátozás, de a rönkexport így ellenőrzött és korrekt piaci helyzetet teremt.

Érdemes lenne felkészülni valami hasonló megoldásra, ha a jelenlegi valutaéhségünk a forint konvertibilitásával jelentőségét veszíti — fejezte be az Erdészeti Lapoknak adott tájékoztatóját *Glasner István*.

* SEK – svéd korona

A fa-üzlet köréből

A határórvideki erdőüzleti-társulat, melynek főbb tagjai az angol-magyar és a franco-magyar bankok, (ez utóbbi már csak 10%-kal osztozván abban) továbbá a magyar földhitel részvénytársulat és ifj. Pollák Bernát bécsi fakereskedő, Ő Felségéhez azért folyamodott, hogy a szerződésben kikötött fizetési feltételek, tekintettel a bekövetkezett rossz üzleti viszonyokra, módosíttassanak.

A társulat képviselői Ő Felségénél személyesen is kérelmeztek az egyedük kegyelmi úton adható engedélyért.

Miként biztos forrásból értesültünk, Ő Felsége az illető erdőt kezelő zágrábi főhadparancsnokság és a m. kir. pénzügyminiszter

meghallgatása és egyetértő ajánlata folytán, s tekintettel arra, hogy a társulat az általa vásárolt fából még eddig igen keveset adhatott el, megengedte, hogy a társulat a szerződési kötelezettségek különbeni épen tartása mellett a folyó évi október hó 1-én fizetendő 2,750.000 frtnyi vételár részletnek ez alkalommal lefizetése helyett ezen összeget előleges kamatozás mellett 10 év alatt egyenlő részletekben törlessze. A törlesztés a jövő évben veszi kezdetét, s a társulat e szerint a következő hó elsején ez összegnek csak kamatját fizeti.

(Erdészeti Lapok 1873. VI. VII. szám)

A fapiacszról

(B.) A faüzlet körében az eddigi pangás helyett némi élénkülés állott be, s bár az árak emelkedését nem igen lehet jelezni, de mégis kedvezőbb fordulat az, hogy a kérdezősködések gyakoribbakká lettek, dacára annak, hogy a lefolyt aprilhó utolsó napjain és folyó hó 17–19-én volt fagyok és hideg időjárás, melyek következménye egész mértékben még nem ismerhető, hazánk földművelőinek aratási reményeit, fájdalom, nem csekélyké gyengíték, mivel a hazai fafogyasztások csökkentésére is sajnos következménnyel bírnak. A főbb fapiacszokról az alábbi árak jöttek tudomásunkra.

Budapesten: Egy öl (3'-as) cser hasábfá 18–19 frt.

Egy öl bikk hasábfá 16–17,5 frt.

Egy köbláb tölgydeszka 1–1,2 frt.

Egy köbláb különféle méretű fenyődeszka 55–56 kr.

Fenyő épületfa köblábanként gömbölyű 25–30 kr.

Komáromban: 100 hüvelyk 2 1/2" hosszú 11' széles luczfenyő deszka tutajjal illetőleg talppal együtt 75 frt.

Egy köbláb fenyő épületfa 15–25 kr.

1000 darab zsindegy talppal együtt 6–7,35 frt.

Szegeden: Egy öl bikk- vagy cserfa 16 frt.

Egy öl kóris- vagy gyertyánfa 17 frt.

Egy mázsa kemény faszén 2,5 frt.

Egy köbláb fenyő épületfa különbség nélkül 18–20 kr.

Mező-Kövesden: Egy köbláb fenyő épületfa 12–16 kr.

Triest: 1000 db francia tölgy hordó donga (normálméret) 210 frt.

Egy köbláb nagyárbolt fenyő épületfa 55–70 kr.

1 köből = 6.8210 m³

1 köbláb = 0.0316 m³

„Erdészeti Lapok” 1874. V. füzet.

ROVATVEZETŐ: MOSONYI GÉZA

Tarokk sarok

▲ ▲ ▲ ▲ ▲ ▲ ▲

◆ ◆ ◆ ◆ ◆ ◆ ◆

Az 1991/4. szám rejtvényének megfejtése:

A licit:

Attila	Béla	Csaba	Dezső
passz	három	egy	passz
passz	tartom	passz	passz
passz			

A bemondások:

Béla: segít a XIX-es, tuli, négy király passz

Csaba, Dezső Attila: passz.

Csaba nem merte biztatni partnerét dupla játékkal, mivel csak öt tarokkja volt. Ennek ellenére bemondásukat csendes pagátultival teljesítették.

5. játszma

Osztás, licitálás és skartolás után a helyzet az alábbi:

Attila: skíz, XIX, XVIII, VIII, VI, I. treff L, B káró Á
Béla: XXI, XV, IV, III, II, treff K, káró K, L, pikk Á
Csaba: XX, XVI, XI, VII, V, kőr K, Á, treff D, káró D

Dezső: XVII, XIV, XIII, XII, X, IX, pikk K, káró B, treff Á

A rejtvényekben szereplők a Paskievics-féle, kötelező XX-as hívásos tarokkot játsszák, ahol a XX-as fektetése tilos és az értékelhető figurák a következők: tulétróá (tuli), négy király, duplajáték, pagátultimó, XXI-fogás és volát. A játékban mindig Dezső az osztó, tőle jobbra ülnek: Attila, Béla és Csaba.

◆ ◆ ◆ ◆

Kérjük, írják meg, véleményük szerint hogy alakult a fenti kiosztású játszma. A megfejtéseket a megjelenéstől számított 15 napon belül kérjük a szerkesztőség címére megküldeni. A helyes megfejtők között könyvutalványokat sorsszólunk ki.